

CU 12654

ZACHODNIA AGENCJA PRASOWA

DZIENNIKARSKA SPÓŁDZIELNIA PRACY

Poznań, ul. Chełmońskiego 1

Warszawa, ul. Rozbrat 44 a. Tel. 83 027

Nr 89/Mp.

WOJEWÓDZTWO OLSZTYŃSKIE NA DROGACH ROZWOJU*)

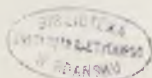
1. Generalna ocena dotychczasowych osiągnięć na Pomorzu Mazurskim.

Osiągnięcia na terenie Pomorza Mazowieckiego dają świadectwo energii i prężności. Administracja polska objęła obszar Pomorza Mazowieckiego, zdewastowany przez działania wojenne i wyludniony. Zniszczenia na obszarze woj. olsztyńskiego wynosiły 50—80% w zabudowaniach miejskich, niewiele lepiej przedstawiała się sytuacja na wsi. Ludności miejscowej pozostało w okresie początkowym około 150.000; kobiet, dzieci i starców, wycieńczonych fizycznie, wskutek niedostatku i chorób i poniewierki pod Niemcami.

W niezwykle ciężkich warunkach powojennych przesiedlono na teren województwa 406.000 osób z Polski centralnej i repatriantów. Doprowadzono do stanu użytkowego 64.436 gospodarstw wiejskich, w ogromnej większości zniszczonych w wyniku ucieczki Niemców i działań wojennych i ogołoconych, z inwentarza i dobytku. Ugory, które zajmowały przed dwoma laty wielkie przestrzenie, systematycznie likwiduje się, pomimo niedostatku siły pociągowej, tak końskiej jak i mechanicznej również zniszczonej w okresie wojny lub zabranej przez uciekających Niemców. Zasiew ozimin jesienią 1947 r. objął 207.000 ha. Po wykonaniu planu zasiewów wiosennych w 1948 r. likwidacja odłogów osiągnie 70% użytków rolnych.

*) Dane w oparciu o wywiad z wojewodą olsztyńskim.

89/Mp.

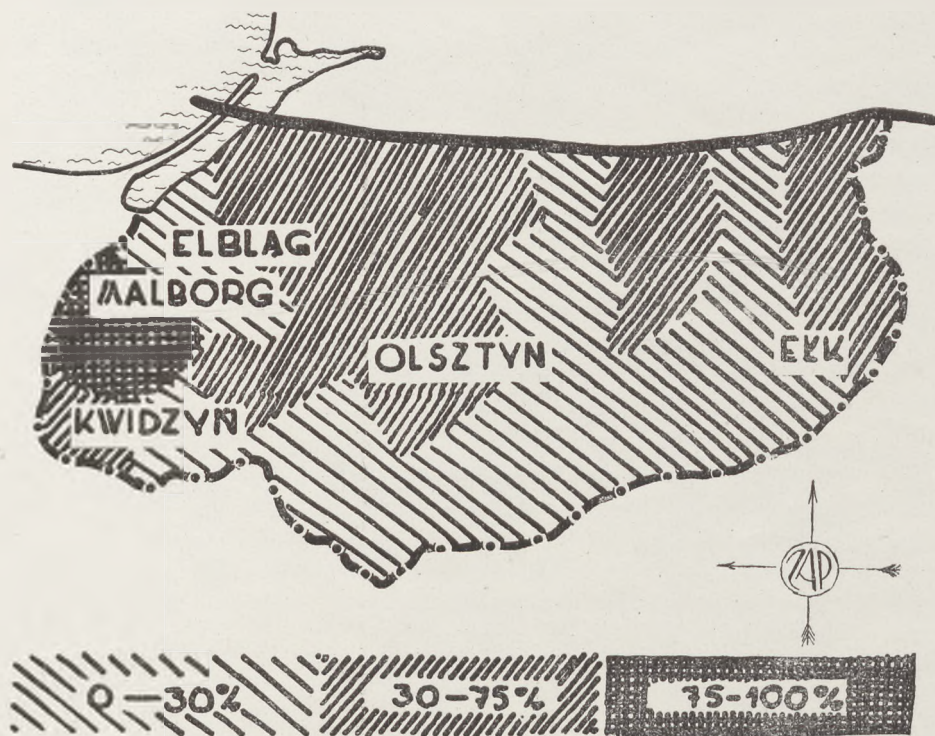

DM 1 691 2570

2. Rolnictwo

Poziom produkcji rolnej stale podnosi się. Już w roku 1947 były znaczne nadwyżki ziemniaków i siana. Rolnictwo otoczone jest troskliwą opieką ze strony Państwa, które udziela wydatnej pomocy kredytowej na zagospodarowanie się na zniszczonych gospodarstwach i na zapewnienie rolnikowi warunków dla produktywniej pracy. Szczególnie dużą troską władz administracyjnych było zapewnienie drobnym rolnikom siły pociągowej. Liczba koni w woj. olsztyńskim wzrosła w 1947 r. o 20.000 sztuk, osiągając 60.000 sztuk, co łącznie ze znaczną ilością traktorów wydatnie przyczyniło się do dużego zwiększenia arealu.

Duży nacisk kładzie się na należyte wykorzystanie przez rolników posiadanej siły pociągowej i sprzętu rolniczego. Z powodzeniem stosowany dekret o pomocy sąsiedzkiej w rolnictwie niewątpliwie oddaje duże w tym względzie usługi.

Zniszczenia wojenne zagród wiejskich woj. olsztyńskiego

Znaki: 1 — od 0— 30% zniszczeń

2 — od 30— 75% „

3 — od 75—100% „

Pomyślne wyniki osiągnięto w zakresie hodowli zwierząt domowych. Rolnictwo woj. olsztyńskiego dysponuje dziś ilością około 85.000 sztuk bydła rogatego i około 87.000 sztuk trzody chlewnej.

Sieć placówek lekarsko-weterynaryjnych, stacji zarodowych i kopulacyjnych daje podstawę do jakościowego podniesienia miejscowej hodowli zwierząt. Sprawa ta jest przedmiotem wnikliwych badań czynników gospodarczych.

Oświata rolnictwa przenika do szerokich mas rolniczych. Szerzy ją czynnych w bieżącym roku szkolnym 10 szkół rolniczych średnich i 36 szkół niższych. Młodzież wiejska czerpie również fachową wiedzę w 1.022 zespołach przysposobienia rolniczego, skupiających ponad 10.000 młodzieży obojga płci.

Posunęła się naprzód sprawa uregulowania stanu prawnego posiadania w rolnictwie. Powiatowe Komisje wydały już około 35.000 orzeczeń o uwłaszczenie gospodarstw, wydano 27.624 akty nadania tytułu własności. Wszczęta została również intensywne akcja wpisów hipotecznych.

3. Odbudowa

Rok 1947 wniósł ożywienie w dziedzinie odbudowy z powodu otrzymania większych kredytów.

Do dnia 1. XII. 1947 r. odbudowano 1.915 zagrod wiejskich, zabezpieczono i odremontowano 4.909. Ponadto odbudowano 70 większych obiektów (młyny, gorzelnie, szkoły itd.). Dostarcza się rolnikom znacznych ilości materiałów budowlanych, celem dokonywania remontów własnymi siłami.

W miastach zabezpiecza się i podnosi się z ruin zabytki kultury polskiej, jak np. katedrę we Fromborku, zamek biskupów warmińskich w Lidzbarku, ratusz w Ornecie i wiele innych.

4. Przemysł

Przemysł województwa nie posiada znaczenia kluczowego; są to przeważnie zakłady średnie i drobne, przetwarzające miejscowy surowiec. Głównie inicjatywie miejscowych sfer gospodarczych zawdzięczać trzeba odbudowę i uruchomienie 48 zakładów przemysłowych, poza przemysłem spożywczym, który liczy parokrotnie większą ilość czynnych zakładów.

Najpoważniejsze widoki rozwoju posiada przemysł drzewny, oparty o drzewostan miejscowych lasów. 40 czynnych tartaków przetwarza drzewo na budulec, którego odbiorcą jest w dużych ilościach Warszawa. Czynna w Szczytnie roszarnia lnu i druga odbudowująca się w Sępólnie, pow. bartoszyckiego, będą mogły całkowicie przerobić miejscową produkcję lnu i konopi. Rybołówstwo i przemysł rybny, oparty o spółdzielcze formy organizacji stanowi poważną pozycję w do-

chodzie wojewódzkim. Produkcja przemysłu rybnego znajduje zbyt głównie w Warszawie i innych większych miastach Polski.

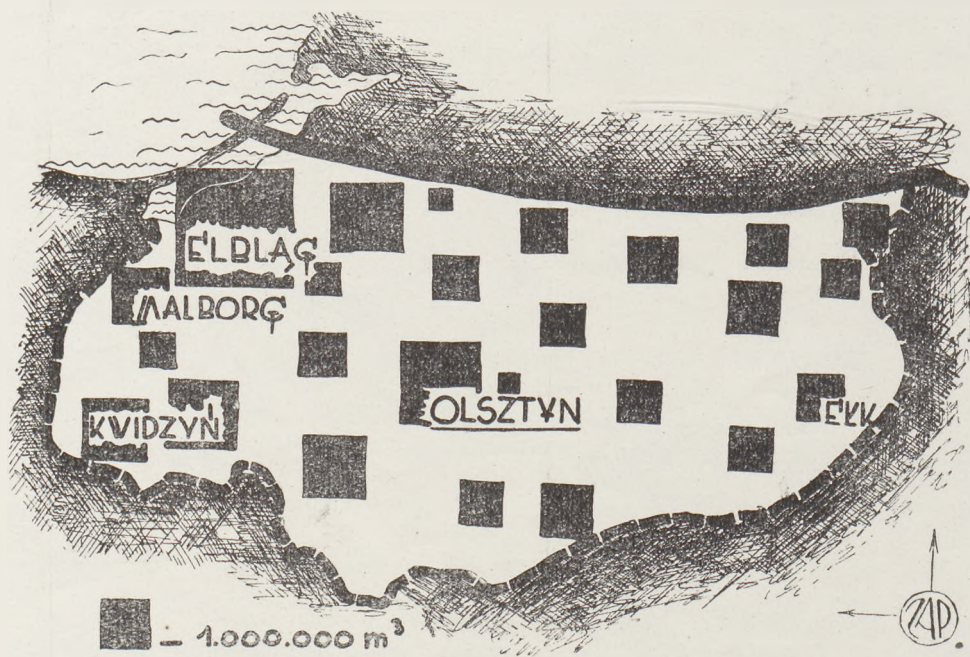
Rzemiosło reprezentowane jest przez 1.877 warsztatów wszelkich branż. Nad podniesieniem poziomu fachowego rzemiosła czuwa Izba Rzemieślnicza i Instytut Naukowy Rzemiosła w Olsztynie.

5. Komunikacja

W dziedzinie komunikacji dwa lata odbudowy dały poważny dorobek.

Doprowadzone zostały do należytego stanu drogi państwowe woj. olsztyńskiego, które bardzo ucierpiały w czasie działań wojennych. Urząd wojewódzki prowadzi również renowację i konserwację dróg powiatowych i gminnych.

Szlaki wodne na kanałach w rejonie wielkich jezior na wschodzie województwa oraz na zachodzie (kanał Ostróda—Elbląg) zostały oczyszczone i oddane do użytku. Szlaki te mają duże znaczenie dla ułatwienia transportu miejscowych produktów rolnych i leśnych oraz dla transportu i dorzecza Wisły i Narwi.

Zniszczenia wojenne nieruchomości miejskich w woj. olsztyńskim
(opracowane powiatami)

Odbudowano 59 mostów różnych konstrukcji na drogach publicznych, m. in. most w Mikołajkach długości 137 m. Linii kolejowych odbudowano i oddano do eksploatacji 834 km, w dniu 21. XII. 1947 oddano do użytku nowozbudowaną linię, łączącą miasta powiatowe Szczytno i Pisz

Sieć placówek pocztowo-telekomunikacyjnych w ilości 114 objęła dużą ilość osiedli wiejskich. Odbudowano zniszczone w czasie wojny źródła energii; 1.605 km linii wysokiego napięcia i 928 km niskiego napięcia rozprowadza prąd na terenie województwa. Zelektryfikowane są wszystkie miasta oraz 209 wsi.

6. Opieka nad ludnością

Stan zdrowotny ludności wybitnie poprawił się. Pomimo trudności, spowodowanych brakiem personelu lekarskiego planuje się objęcie w 1948 r. całego województwa szeroką siecią organizacji społecznej służby zdrowia. Obecnie działa 18 szpitali samorządowych nowoczesnie wyposażonych z ilością 1.957 łóżek, 49 ośrodków zdrowia i 120 poradni. Cenną pozycję stanowi sanatorium dla płucno-chorych w Prabutach, jeden z najlepiej urządzonych zakładów tego rodzaju w Polsce.

Szeroko rozbudowana została dziedzina opieki społecznej. Czynnych jest 12 zakładów opieki nad dorosłymi i liczna sieć domów i punktów opieki nad matką i dzieckiem. Kuchnie ludowe dożywiają dziennie około 7.200 osób.

Samorząd rozbudowany na wszystkich szczeblach obejmuje działalnością swą coraz szersze dziedziny życia publicznego.

We wszystkich innych dziedzinach życia publicznego widzimy także ożywioną pracę i zapał twórczy, dzięki którym ogólny poziom rozwoju społecznego województwa olsztyńskiego dotrzymuje kroku innym dzielnicom Polski. Odczuwać się daje ogólną stabilizację stosunków, na co niewątpliwie w dużym stopniu oddziałują zadowalający stan bezpieczeństwa publicznego, zapewniający możliwość spokojnej, produktywnej pracy.

Usiłowania władz idą w kierunku najszybszego zatarcia wszelkich różnic. Ludność rodzima po zweryfikowaniu posiada pełne prawa obywatelstwa polskiego. Rząd otacza ją troskliwą opieką. W roku 1947 przyznano z kredytów Ministerstwa Ziemi Odzyskanych tej ludności 21 milj. zł specjalnie na zakup inwentarza żywego.

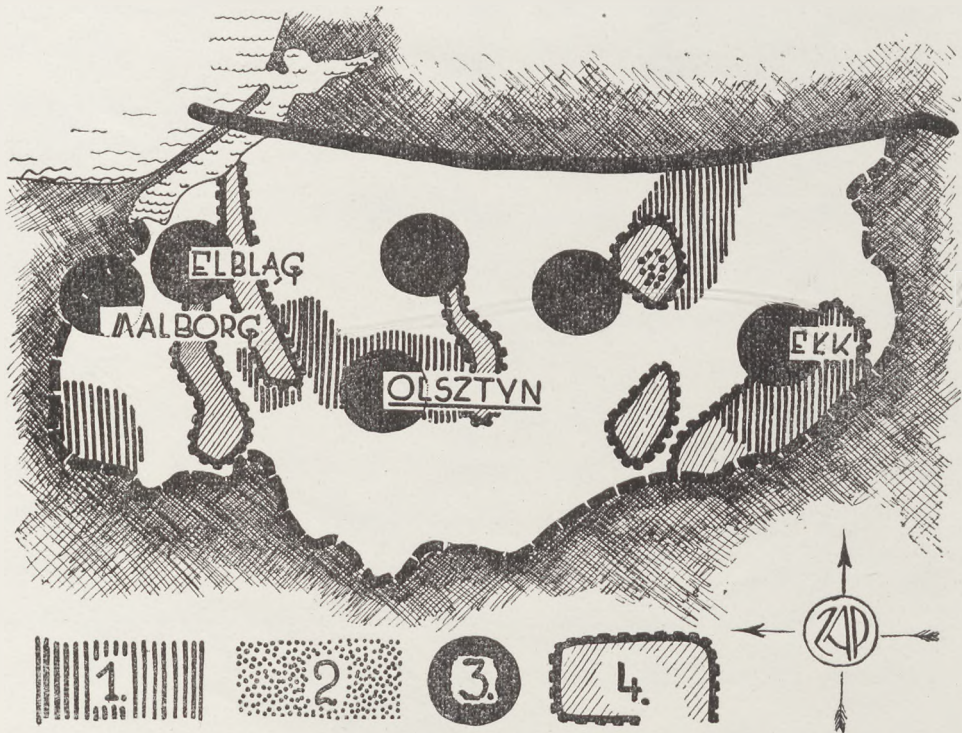
7. Perspektywy rozwojowe

Warunki glebowo-klimatyczne Mazur zapewniają rolnictwu wielkie możliwości rozwojowe, zwłaszcza gospodarkę mleczno-hodowlaną. Produkcja rolna pozwoli na rozbudowę wszelkich gałęzi przemysłu spożywczego. Klimat sprzyja hodowli nasion, cenionych w innych dzielnicach Polski i za granicą.

Możność swobodnego kształtowania ustroju rolnego i przemysłu-handlowego pozwoli na stworzenie zdrowej struktury gospodarczej i społecznej. Obfitość wód słodkich i sąsiedztwo morza otwierają szerokie możliwości rozwojowe dla rybołówstwa rybnego.

Wielkie perspektywy rozwoju posiada przemysł drzewny we wszystkich rodzajach. Uintensywnienie zapoczątkowanej już eksploatacji obfitych złóż wysoko-kalorycznego torfu w dużym stopniu może zaspokoić miejscowe potrzeby opałowe tak dla celów domowych, jak i przemysłowych.

Przyznano w r. 1948 poważne kredyty na inwestycje w województwie olsztyńskim i planuje się szeroko zakrojoną odbudowę miast i wsi, uruchomienie licznych zakładów prze-

Zaminowanie woj. olsztyńskiego

- Znaki: 1 — tereny średnio zaminowane
 2 — „ gęsto „
 3 — skupiska amunicji artyleryjskiej i inne
 4 — umocnienia fortyfikacyjne

mysłowych, przetwarzających miejscowy surowiec, rozbudowę dróg, linii kolejowych i połączeń wodnych z systemem Wisły i Narwi. Zapewni to dogodne i najbliższe a zatem najtańsze połączenie Warszawy i wschodnich dzielnic Polski z portami Gdyni, Gdańska i Elbląga, co przyczyni się również do ożywienia wymiany handlowej i gospodarczej na terenie województwa.